

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อมุ่งศึกษาความเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารโครงการคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติ ตามหลักสูตรปฐพี ๑ ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒ โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- ๓.๑ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
- ๓.๒ กลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๖ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

๑. ศึกษาทฤษฎี หลักการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
๒. กำหนดกรอบและแนวคิดในการวิจัย
๓. กำหนดประชากรทั้งหมด
๔. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
๕. เสนอเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและปรับปรุง
๖. ทดลองใช้เครื่องมือ (Try-Out) และปรับปรุงแก้ไข
๗. จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์
๘. เก็บรวบรวมข้อมูล
๙. วิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล
๑๐. สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒ จำนวน ๕ โรงเรียน จำนวน ๖๐๗ คน

๒. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒ จำนวน ๕ โรงเรียน จำนวน ๒๐๒ คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) จากกลุ่มประชากรจำนวน ๖๐๗ คน โดยมีขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้

๑. โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamana^๑ ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๐๒ คน

$$\begin{aligned}
 \text{จากสูตร} \quad n &= \frac{N}{1+N(e)^2} \\
 &= \frac{607}{1+607(0.05)} \\
 n &= 202
 \end{aligned}$$

^๑รณินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS, พิมพ์ครั้งที่ ๕ (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บิสิเนสอาร์แอนด์ดี, ๒๕๕๑), หน้า ๔๕.

๒. เทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างทั้ง ๕ โรงเรียน ประชากรทั้งหมด จำนวน ๖๐๗ คน
กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๒๐๒ คน ดังแผนภูมิ ที่ ๓.๑

โรงเรียน	จำนวน ประชากร	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง
๑. โรงเรียนบางพลีราษฎร์บำรุง	๑๐๖	๓๕
๒. โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม	๖๖	๒๒
๓. โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว	๑๓๓	๔๔
๔. โรงเรียนบางแก้วประชาสรรค์	๕๕	๑๘
๕. โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม	๖๐	๒๐
๖. โรงเรียนเป็ริงวิสุทธิวิทยาคม	๑๔	๕
๗. โรงเรียนหลวงพ่อบ้านคลองด่านอนุสรณ์	๔๒	๑๔
๘. โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ	๗๐	๒๔
๙. โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) จังหวัดสมุทรปราการ	๖๑	๒๐
รวม	๖๐๗	๒๐๒

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นด้วยตนเอง เป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การบริหารโครงการคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติ ตามหลักสัปปริสธรรม ๗ ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒

๑. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๑) ศึกษาการบริหารโครงการคุณธรรม

๒) ศึกษาหลักการและทฤษฎี จากเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

๓) ศึกษาการดำเนินงาน โรงเรียนชั้นพื้นฐานระดับมัธยม

๔) ศึกษาแบบสอบถามจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๕) ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า นำมาสร้างเป็นแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขโดยนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาอีกครั้ง เมื่อแบบสอบถามผ่านการตรวจสอบแก้ไขแล้วจึงได้นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ในลำดับต่อไป

๒. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มี ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ ตำแหน่ง เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ และความรับผิดชอบ

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหาร หน่วยงานคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติตามหลักสัปปริศธรรม ๗ ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒ จำนวน ๔ ด้าน คือ

- ๑) ด้านการบริหารคน
- ๒) ด้านการบริหารเงิน
- ๓) ด้านการบริหารวัสดุและสิ่งของ
- ๔) ด้านการบริหารจัดการ

ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ คือ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะเพิ่มเติมได้อย่างอิสระ

๓. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๑. ขอคำแนะนำจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้

๒. หาความเชื่อมั่น (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม จำนวน ๕ ท่าน ประกอบด้วย

๑) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ บุญปู ผู้อำนวยการโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒) พระมหาสมบุญ สุธมฺโม อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อินตา ศิริวรรณ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔) ดร.กิตติ กอบัวแก้ว รองคณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

๕) ดร.บรรเจตพร ผู้แทนสุข รองผู้อำนวยการสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ทั้งนี้ เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถาม รูปแบบของแบบสอบถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)^๒ ได้ค่าดัชนีความความสอดคล้อง ๐.๐๕ มีบางข้อที่ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า ๐.๐๕ จึงได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

๓. หาค่าความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้บริหารและครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรทั้งหมด จำนวน ๓๐ คน เพื่อหาความเชื่อมั่น ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronback)^๓ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๕๕๕

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามระเบียบแนวทางการปฏิบัติของทางราชการ ดังนี้

๑. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากภาควิชาการบริหารการศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ทำหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต ๑ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

๒. ผู้วิจัยนำหนังสือพร้อมทั้งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มประชากรทั้งหมดเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง

๓. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนในระหว่างเดือนกันยายน-พฤศจิกายน ๒๕๕๓ แล้วนำมาวิเคราะห์

^๒ สุวริย์ศิริ โกลการภิรมย์, การวิจัยทางการศึกษา, (ลพบุรี : ฝ่ายเอกสารการพิมพ์ สถาบันราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๔๖), หน้า ๒๔๓-๒๔๔.

^๓ Cronback, Lee J, *Essentials of psychological testing*, 4 ed., (New York: Harper & Row, 1971), P 67.

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้ มาดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๑. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมดมาหาคะแนน ตามแนวทางการประเมินความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า แบบลิเคิร์ต (Likert' Scales)

๕ คะแนน หมายถึง มากที่สุด

๔ คะแนน หมายถึง มาก

๓ คะแนน หมายถึง ปานกลาง

๒ คะแนน หมายถึง น้อย

๑ คะแนน หมายถึง น้อยที่สุด

๒. การแปลผลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ความหมายค่าเฉลี่ยของคะแนน แล้วแปรความหมายที่กำหนด ดังนี้

๑) แปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

๒) แปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหาร หน่วยงานคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติ ตามหลักสัปปริสธรรม ๗ ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และการหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อและรายด้าน วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยหาค่าเฉลี่ยของช่วงระดับคะแนน (Class interval) ๕ ระดับ ดังนี้^๔

๔.๕๑ – ๕.๐๐ หมายถึง มากที่สุด

๓.๕๑ – ๔.๕๐ หมายถึง มาก

๒.๕๑ – ๓.๕๐ หมายถึง ปานกลาง

๑.๕๑ – ๒.๕๐ หมายถึง น้อย

๑.๐๐ – ๑.๕๐ หมายถึง น้อยที่สุด

๓. แปลผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบ การบริหาร หน่วยงานคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติ ตามหลักสัปปริสธรรม ๗ ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒ จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการทดสอบ

^๔ ประกอบ กรรณสูตร, สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร: คำนสุทธาการพิมพ์, ๒๕๔๒), หน้า ๑๐๘.

ค่าที (t – test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe')

๓.๖ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ใช้เครื่องมือทางคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสังคมศาสตร์ เพื่อวิเคราะห์หาค่าสถิติ ดังนี้

๑. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ

$$\text{จำนวนประชากรของโรงเรียนต่าง ๆ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}} \times ๑๐๐$$

๒. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโครงการคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติ ตามหลักสัปปริสธรรม ๙ ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้านและรายข้อ

๓. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารโครงการคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติ ตามหลักสัปปริสธรรม ๙ ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยการทดสอบค่าที (t–test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe')